

2. Діомідова Н. Ю. Психічні стани успішних та неуспішних студентів у ситуації іспиту. *Психологія і особистість*. 2016. № 1 (9). С. 119–128.

3. Изард К.Е. Психология эмоций. Санкт-Петербург: Питер, 1999. 464 с.

4. Габдреева Г.Ш. Практикум по психологии состояний: Учебное пособие. Санкт-Петербург: Речь, 2004. 480 с.

Повх Микола Миколайович,

здобувач вищої освіти магістра

за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: професор кафедри конституційного права та прав людини, помічник ректора з гендерних питань Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент
Лук'янець В. С.

ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ПРАЦІВНИКА ПОЛІЦІЇ ЯК ОДИН ІЗ ВАЖЛИВИХ ФАКТОРІВ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Перед Національною поліцією України, яка формується та розвивається у складних умовах соціально й економічно нестабільного суспільства, стоять складні завдання: забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку. Успішність виконання цих завдань залежить, перш за все, від злагодженої роботи всіх ланок – від вищого керівництва до кожного патрульного й дільничного офіцера. Тільки серйозна професійна та психологічна підготовка кадрів може забезпечити задоволення серйозних запитів суспільства до правоохоронної галузі. Усе вищесказане актуалізує питання професійної підготовки правоохоронців.

Сьогодні замало забезпечити поліцейського знанням законів і хорошою фізичною формою. Вирішення проблеми підготовки майбутніх поліцейських до успішного здійснення професійної діяльності вимагає спрямування їх підготовки на розвиток певних індивідуальних якостей особистості, на забезпечення засобами адаптації до швидких змін у соціальному середовищі, на засвоєння технологій і прийомів обробки значних обсягів інформації тощо.

Психологічними новоутвореннями в особистості поліцейського мають стати креативність мислення, раціональність поведінки, готовність іти на виважений ризик і почуття особистої відповідальності, вміння адаптуватися до швидких змін, психологічна стійкість, готовність до психічних перевантажень та стресових ситуацій і вміння з них виходити [4].

Психологічна адаптація поліцейського – це пристосування до умов природного чи соціального середовища у своїй професійній діяльності. Унаслідок адаптації психічної досягається адаптованість – пристосованість до вимог природного чи соціального середовища з одного боку, та власних потреб та інтересів – з іншого, внаслідок чого знижується рівень конфліктності індивіда, послаблюється відчуття внутрішнього дискомфорту; негативний результат адаптації – дезадаптованість [2].

Важливим фактором формування правильної психологічної адаптації поліцейського є вироблення психологічної стійкості. Під психічною стійкістю розуміють цілісну характеристику особистості, що забезпечує її стійкість до фруструючих і стресогенних впливів важких ситуацій. Працівник поліції частіше за інших потрапляє у складні та часом небезпечні психологічні ситуації в повсякденній службовій діяльності, які мають стресогенний вплив на психіку [5, с. 73].

Професійна адаптація – це пристосування працівника до організації, яке ґрунтується на тому, що поступово з'являються у співробітника нові професійні, соціальні, психологічні й економічні умови праці і, відповідно, навички. У практиці управління персоналом існують такі аспекти виробничої адаптації:

1) психофізіологічні – коли відбувається процес пристосованості до нових психологічних і фізіологічних навантажень;

2) соціально-психологічний – пристосування до організаційної культури;

3) професійний – поступове вироблення трудових навичок;

4) організаційний – засвоєння ролі й організаційного статусу свого робочого місця [3].

М.А. Дмитрієва виділяє основні аспекти й професійної адаптації:

а) психофізіологічний аспект – адаптація індивіда до фізичних умов професійного середовища;

б) професійний аспект – адаптація суб'єкта діяльності до професійних завдань, виконуваних операцій, професійної інформації тощо;

в) соціально-психологічний аспект – адаптація особистості до соціальних компонентів професійного середовища. І.Д. Дмитрієв розглядав зміст професійнопсихологічної адаптації як певний розгорнутий у часі процес становлення і збереження динамічної рівноваги у системі «людина – професійне середовище», під час якого відбувається узгодження цілей та результатів професійної діяльності, на основі чого формується така якість, як професійна адаптивність [6].

Професійна адаптація працівника поліції так само безпосередньо пов'язана із феноменом професійної інтеріоризації. В свою чергу, така інтеріоризація передбачає широкий спектр професійної соціалізації поліцейського, починаючи з адаптації до самої правоохоронної діяльності, і закінчуючи адаптацією до колективних взаємин конкретного підрозділу. Звідси випливає, що ракурс соціально-психологічної адаптації відбиває взаємини поліцейського з колегами за підрозділом, коли особистість без суттєвих перешкод включається в провідну діяльність, задовольняє власні соціогенні потреби, відповідає рольовим очікуванням групи та самореалізується в професійній діяльності. Тому одним із ракурсом розгляду феномену професійної адаптації поліцейського є аналіз змісту соціально-психологічної адаптації [1].

Можна дійти висновку, що професійно-психологічна адаптивність поліцейського до специфічних умов правоохоронної діяльності визначається: нервовопсихічною та емоційною стійкістю; впевненістю у собі; зниженням дратівливості та надмірної підозрливості; контрольованим проявом довіри у взаємодії з об'єктами взаємодії; готовністю до виправданого професійного ризику; конформністю до референтного колективу правоохоронного підрозділу; практичністю поглядів; певним консерватизмом; контрольованою експресивністю; екстравертованістю; прямилоїїністю; зниженням конфліктності, образливості та негативізму.

Список використаних джерел

1. Александров Д.О., Охріменко І.М., Дрозд О.Ю. / Особливості професійно-психологічної адаптації працівників Національної поліції України до правоохоронної діяльності / 2017 р.

2. Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво» за участі Інституту програмних систем НАН України. 2015–2020 рр.

3. Журнал держслужбовець / Адаптація як пристосування працівника до умов праці в державному органі / липень, 2018/№ 7.

4. Клименко І.В. Модель службової діяльності як предиктор її психологічного забезпечення. Право і Безпека. 2017. № 3 (66). С. 133–139.

5. Юридична психологія : підручник. / За заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. Київ : КНТ. 2007. 360 с.

6. Дмитриева М.А. Психологические факторы профессиональной адаптации / М.А. Дмитриева // Психологическое обеспечение профессиональной деятельности / [под ред. Г.С. Никифорова]. – СПб. : Изд-во СПб университета, 1991. – С. 43–60.

Соловйова Анна Віталіївна,

здобувач вищої освіти 2-го курсу спеціальності «Психологія»

201 навчальної групи навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: старший викладач кафедри юридичної психології

Національної академії внутрішніх справ,

кандидат психологічних наук ***Дідух М. М.***

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТРЕСОСТІЙКОСТІ В ОСІБ РІЗНОЇ СТАТІ

Актуальним питанням сьогодення є розвиток високого рівня психічної стійкості до стресів, що буде виступати в якості запоруки збереження, розвитку та зміцнення здоров'я та професійного довголіття особистості.

Наростаючі навантаження на нервову систему і психіку сучасної людини призводять до формування емоційної напруги, яка може спровокувати появу різного роду психосоматичних порушень. В цьому випадку першочерговим завданням кожної особистості є турбота про збереження психічного здоров'я та формування стійкості до стресу.

Стресостійкість – це загальна якість особистості, що характеризується здатністю протистояти стресовим факторам за